

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
استان گلستان-شهرستان کردکوی

نمونه دولتی حضرت زینب(س) - متوسطه دوم

نام و نام خانوادگی دانش آموز: _____
نام درس: ادبیات فارسی ۲
مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
رشته: علوم تجربی و ریاضی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۵
ساعت شروع امتحان: ۱۲ ظهر
طراح: معصومه میرحسینی

پایه: یازدهم
کدکلاس: ۵- و ۶-
تعداد صفحه: ۴

الف (قلمرو زبانی - ۷/۵ نمره

۱. معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. ۱/۵

الف (ز آینه ی دل تافت بر موسی ز جیب

ب (محبوب گشت از مردمان مگر از اطبا .

پ (هم آن گه یکایک ز درگاه شاه

ت (زاغی در آن حوالی بر درختی گشن خانه داشت .

ث (برانگیخت ابرش ، برافشاند گرد

ج (خیال می کردم عینک مثل تعلیمی یک چیز فرنگی مآبی است .

۲. غلط های املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. ۱

الف (معیار دوستان دقل روز حاجت است

ب (مصحور کار خود بودم و به چیزی التفات نداشتم .

پ (جز تو که فرات رشهه ای از یم توست

ت (الم کرد شمشیر آن اژدها

۳. با توجه به معنی املای درست را انتخاب کنید. ۱/۵

الف (در هنگام بلا شرکت بوده است ، در وقت موافقت اولی تر . (فراق - فراغ)

ب (نانم افزود و آبرویم کاست / بی نوایی به از خواست (مذلت - مزلت)

۴. در گروه اسمی مشخص شده ((نوع وابسته ها)) را بنویسید. ۱/۵

بر آن محضر اژدها ناگزیر / گواهی نوشتند برنا و پیر

۵. نوع وابسته های مشخص شده را بنویسید. ۱/۷۵

((شاهزاده ی نوجوان ، میرزا عیسی قائم مقام را نه تنها وزیر خردمند بلکه مرشد و پدر معنوی خویش می دانست .))

۶. جدول را کامل کنید. ۰/۷۵

صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	فعل
			آموختن

۷. در ابیات زیر واژگان مشخص شده مشمول کدام یک از وضعیت های چهارگانه در گذر زمان شده اند ؟ ۱/۵

الف (ای تهیدست رفته در بازار / ترسمت پر نیاوری دستار

ب (خورده است خدا ز روی تعظیم / سوگند به روی همچو ماهت

۸. در جمله ی زیر کدام بخش حذف شده است ؟ به چه قرینه ای ؟ /۵.

((تا ایشان را در ضبط آرد و کبوتران اضطرابی می کردند و هر یک خود را می کوشید .))

۹. فعل جمله ی زیر را مجهول کنید . /۲۵.

((افراسیاب سپاهی گران به یاری سهراب می فرستد .))

۱۰- در عبارت زیر دو نقش تبعی مشخص شده است نوع هر یک را بنویسید . /۵.

((پدر جلال الدین ، محمد بن حسین خطیبی ، از دانشمندان و عالمان روزگار خود بود .))

۱۱- عبارات زیر را بخوانید سپس به پرسش ها پاسخ دهید . /75.

((تو باید سخت بکوشی طبیعت و جوهر خویش را بیابی . حقیقتی که در باطن همه ی مرغان نهفته است . این است آنچه که

من از عشق می خواهم . این کار بسیار سخت است و تو باید راه و رسم آن را بیابی .))

الف (کدام نوع فعل در متن نیامده است ؟ (مضارع اخباری - مضارع التزامی - ماضی استمراری)

ب (در کدام جمله ((سخت)) نقش مسندی دارد ؟

پ (یک واژه ی وندی بیابید .

۱۲- رابطه ی معنایی ((پرنده)) و ((پرستو)) در کدام گزینه آمده است ؟ /۲۵.

الف (ترادف ب (تناسب پ (تضمن

ب (قلمرو ادبی - ۴ نمره

۱- با توجه به بیت ((چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده سیر ؟)) روباه نماد چه کسانی است ؟ /۲۵.

۲- در عبارت ((زری که سلطان محمود به غزو از بت خانه ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته ...)) شمشیر مجاز از چیست ؟ /۲۵.

۳- عبارت زیر به کدام ویژگی سخن سعدی اشاره می کند ؟ /۵.

((این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد .))

۴- بخش های مشخص شده کدام آرایه های ادبی را پدید آورده اند ؟ /۵.

الف (در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید

ب (یکی محضر اکنون نباید نوشت / که جز تخم نیکی سپهد نکشت

۵- آرایه های ادبی متناسب هر عبارت را مشخص کنید . انمره

تشخیص	الف (ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش / وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش
تضمین	ب (ببین لاله هایی که در باغ ماست / خموشند و فریادشان تا خداست
پارادوکس	پ (و مرد خواب و خفتی / ((رو سر بنه به بالین ، تنها مرا رها کن))
حسن تعلیل	ت (شقایق بر یکی پای ایستاده / چو بر شاخ زمرد جام باده

۶- در بیت زیر کدام ویژگی حماسه به چشم می خورد؟ ۲۵/.

((چو آن آهنین کوه آمد به دشت / همه رزمگه کوه فولاد گشت))

الف (داستانی ب) قهرمانی پ (ملی ت) خرق عادت (شگفت آوری)

۷- متن زیر را از نظر ((زاویه ی دید)) بررسی کنید . ۲۵/.

((به قدری این حادثه زنده است که از میان تاریکی های حافظه ام روشن و پرفروز مثل روز میدرخشد گویی دو ساعت پیش اتفاق

افتاده است هنوز در خانه اول حافظه ام باقی است.))

۸- در سروده ی زیر مفهوم استعاری ((آفتاب)) را بنویسید . ۵/.

((گریه کنی که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم نمی بینی))

۹- کدام عبارت بیانگر تاثیر پذیری گوته از سعدی است؟ ۵/.

الف (اگر فکر و حواسم این جهانی است / بهر های والاتر از بهر من نیست

ب) هر نفسی را دو نعمت است / دم فرو دادن و بر آمدنش

پ (قلمرو فکری - ۸/۵ نمره

۱- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .

الف) امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد . ۲۵/.

ب) دانست او همان پیر و مرشدی است که سالها در جست و جویش بود . ۲۵/.

پ) از فرط هیجان لکه می دویدم . ۲۵/.

ت) پایم به توپ نمی خورد ، بور می شدم . ۲۵/.

ث) حاجت گه جمله ی جهان اوست ۲۵/.

ج) از چنبر نفس رسته بودند آنها ۲۵/.

چ) صیاد جال باز کشید و حبه بینداخت ۵/.

ح) مرا نیز از عهده ی لوازم ریاست بیرون باید آمد ۵/.

خ) هنر خوار شد ، جادویی ارجمند / نهان راستی ، آشکارا گزند ۵/.

د) فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ / بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ ۷۵/.

ذ) از آن چرم کاهنگران پشت پای / بیوشند هنگام زخم درای ۷۵/.

۲- بیت ((کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسد / چرا به دانه ی انسانیت این گمان باشد ؟)) بیانگر چه دیدگاهی است؟ ۲۵/.

- ۳- مفهوم عبارت ((شما در گل منگرید ، در دل نگرید)) در کدام بیت آمده است ؟
 الف) ناز و نیاز تو شد همه دلپذیر من / ناز تو دلپذیر شد ، هستی ناگزیر من
 ب) تو ز قرآن ای پسر ، ظاهر مبین / دیو ، آدم را نبیند غیر طین
- ۴- شاعر در بیت ((در آن تاریک شب می گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی)) قصد بیان چه نکته ای را دارد ؟
- ۵- در ابیات ((هلا منکر جان و جانان ما / بزن زخم انکار بر جان ما
 بزن زخم ، این مرهم عاشق است / که بی زخم مردن ، غم عاشق است
 مگو سوخت جان من از فرط عشق / خموشی است هان ، اولین شرط عشق
 الف) مفهوم ((بلاکشی عاشق)) در کدام بیت آمده است ؟
 ب) بیت ((عاشقان کشتگان معشوقند / بر نیاید ز کشتگان آواز)) با کدام بیت تناسب مفهومی دارد ؟
- ۵- در بیت ((خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو)) :
 الف) منظور از ((پایمردان دیو)) چه کسانی هستند ؟
 ب) مصرع دوم چه مفهومی دارد ؟
- ۷- در بیت زیر چرا کاوه مردم را به قیام علیه ضحاک فرا می خواند ؟
 ((بپوید کاین مهتر آهرمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است))
- ۸- در ابیات : حبیب خدای جهان آفرین / نگه کرد بر روی مردان دین
 همه برده سر در گریبان فرو / نشد هیچ کس را هوس رزم او
 الف) منظور از ((حبیب خدا)) کیست ؟
 ب) ((سر در گریبان فرو بردن)) کنایه از چیست ؟
- ۹- پیام بیت ((پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بتخانه ها در فرنگ)) را بنویسید .
- ۱۰- بیت ((مروت نبینم رهایی ز بند / به تنها و یارانم اندر کمند)) با کدام عبارت تناسب مفهومی دارد ؟
 الف) گفت : ای دوست ، ابتدا از بریدن بند اصحاب اولی تر .
 ب) مگر تو را به نفس خویش حاجت نمی باشد و آن را بر خود حقی نمی شناسی ؟
- ۱۱- مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید .
 الف) از آسمان تاج بارد اما بر سر آن کس که سر فرو آرد .
 ب) هنگامی که در فروتنی بزرگ باشیم / بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده ایم .
- ۱۲- در سروده ی ((ممکن از ناممکن می پرسد : خانه ات کجاست ؟ / پاسخ می آید : در رویای یک ناتوان)) ویژگی مهم انسان توانمند چیست ؟
- ۱۳- این بخش از سروده گوته بیانگر چه دیدگاهی است ؟
 (و تو شکر خدا کن ، به هنگام رنج / و شکر او کن ، به وقت رستن از رنج)

نیک فرجامی بهره ی شما باد .

میرحسینی